

Kuntoutusalan Asiantuntijoiden lausunto

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta 15.2. 2021

Hallituksen esitys HE 241/2020 vp eduskunnalle hyvinvointialueiden perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi sekä Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan 12 ja 13 artiklan mukaisen ilmoituksen antamiseksi.

Esityksessä ehdotettujen säädettävien lakien ja sen myötä sosiaali- ja terveyspalveluja sekä pelastustointia koskevan uudistuksen tavoitteena on kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja, turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveys- sekä pelastustoimen palvelut, parantaa turvallisuutta, palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta, turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti, vastata yhteiskunnallisten muutosten mukaan tuomiin haasteisiin ja hillitä kustannusten kasvua.

Kuntoutusalan Asiantuntijat tunnistaa seuraavia asioita kuntoutusalalle keskeisinä hallituksen esityksessä:

- Järjestämislain 3 luvun ehdotukset ovat kuntoutusalan pienyrityksille raskaat ja tuovat uusia velvollisuuksia. Yksityisen ja kolmannen sektorin mahdollisuudet jatkaa korkeatasoisten kuntoutuspalveluiden tuottamista on turvattava ja maakuntien hankintakäytäntöjä kehitettävä pienten ja keskisuurten yritysten, ammatinharjoittajien ja yhdistysten kannalta kohtuullisiksi.
- Kuntoutuksen uudistamisen toimintasuunnitelma tulee integroida sote-uudistukseen ja niiden yhteys tulee olla selkeä. Uudistuksessa tulee tunnistaa kansalaisten tosiasiallinen kuntoutustarve erityisesti ikääntyneillä, työttömillä, pitkäaikaissairaille ja osatyökykyisillä sekä arvioida kuntoutuspalveluihin tarvittava rahoitus väestön todellisen tarpeen perusteella. Uudistuksessa tulee korjata kuntoutuksen monikanavarahoitus ja luoda maakunnille taloudellinen kannustin panostaa oikea-aikaiseen eri sektorit integroivaan kuntoutukseen huomattavasti nykyistä enemmän.
- Kela rooli kuntoutuksen järjestäjänä ja tähän liittyvät monikanavarahoituksen kysymykset ja niiden yhteys sote-uudistukseen sekä kuntoutuksen uudistamisen toimintasuunnitelmaan on avattava.
- Sotejärjestelmän kurssin kääntäminen on tehtävä johdonmukaisesti uudistuksen yhteydessä. Vanhoja toimintamalleja tulee uudistaa huomattavasti suunniteltua vahvemmin ja sotetalouden suunnittelussa on hyväksyttävä se tosiasia, että muutosvaiheessa kustannukset ovat usean vuoden ajan korkeita, ennen kuin rakenneuudistusten tuottamat säästöt realisoituvat. Tämä tulee huomioida myös henkilöstön hyvinvoinnin ja muutoksen johtamisessa kaikilla tasoilla.

Jasu Forss
1. pj

Juho Korpi
2.pj